

Architektura spoluutváří jádro společnosti a jako komplexní systém ovlivňuje naši každodenní žitou realitu. Odráží minulost a naznačuje budoucnost. Architektura však není jevem sui generis. Stejně jako působí ona na nás, tak i my formujeme ji. Během cvičení se pokusíme fluidní role – iniciátora a imitátora – dešifrovat a popsat nejen současným, ale především dobovým pohledem. Stejně jako život a postoje člověka, i architektura je totiž ukotvena v čase. A pro její uchopení nejsou klíčové pouze stavby, ale také myšlenky, z nichž vyrůstají. Záměr tvůrce mnohdy výmluvně vyjadřují texty, jimiž se ke svému dílu a podstatným výzvám a postojům vyjadřuje.

Ke studiu, analýze a zamyšlení budou vybrány texty vzniklé nebo se vztahující k architektonické produkci (převážně) druhé poloviny 20. století. Studující budou rozděleni do malých skupin. Pro každé cvičení dostanou všechny skupiny ke studiu stejný text, avšak pouze *dvě skupiny si připraví veřejnou prezentaci* svého rozboru a povedou následný diskurs (na dalším cvičení se role vymění). Cílem rozborů bude nejen zasadit zkoumaný text do souvislostí díla autora (osobních postojů, naturelu, zkušenosti...) a dobového dění (historického, ekonomického, sociálního, kulturního, uměleckého...), ale také najít v našem soudobém myšlenkovém prostředí jeho otisky či paralely (příklady, situace, nálady či nálezy zachytí skupina in situ třeba mobilem).

harmonogram:

- Úvod (ukázka postupu, např. Johnson, Rudolph)
- Bipolární svět, poválečný sociální stát, technooptimismus – Socialistický realismus, Smithsonovi, Aalto, Friedman...
- Kritika a revize moderny – Venturi, Jacobs, Hunderwasser...
- Regionalismus – Frampton...
- Komplexní svět, vrcholný technicismus, civilizační optimismus – Koolhaas, Ibelings, Nouvel...
- Smyslovost, materialita – Zumthor, Pallasmaa...
- Ekologie, askeze, pokora – Pawson, Kratochvíl...

podmínky udělení zápočtu:

kritická interpretace zvoleného textu formou prezentace, aktivní účast v diskusích, stručná písemná analýza vybraného textu.

doporučené texty:

1. Karel Teige – Za socialistickou architekturu, 1933 (CZ)
2. Dimitris Pikionis – Sentimentální topografie, 1935 (CZ)
3. Louis Kahn – Monumentalita, 1944 (CZ)
4. Alvar Aalto – Pstruh a proud, 1947 (CZ)
5. Robert Venturi – Kontext v architektonické kompozici, 1950 (CZ)
6. ~~Philip Johnson – The Seven Crutches of Modern Architecture/Sedm berliček moderní architektury, 1954 (ENG a CZ)~~
7. Oscar Niemeyer – Současné problémy brazilské architektury, 1955 (CZ)
8. Smithsonovi – Without Rhetoric, An Architectural Aesthetic, 1955–1972 (ENG a část CZ)
9. John Osborne – Look Back in Anger, 1956 (ENG)
10. Sverre Fehn – Primitivní architektura v Maroku, cca 1956 (CZ)
11. Paul Rudolph – The Six Determinants of Architectural Form/Šest determinant architektonické tvorby, 1956 (ENG a CZ)
12. Yves Klein – Vzdušná architektura, 1957 (CZ)
13. Alvar Aalto – Architektovo svědomí, 1957 (CZ)
14. Friedensreich Hunderwasser – Mouldiness manifesto against Rationalism in Architecture, 1958 (EN/CZ)
15. Yona Friedman – Program mobilního urbanismu, 1959 (CZ)
16. ~~Paul Ricoeur – Univerzální civilizace a národní kultury, 1961 (CZ)~~
17. Jane Jacobs – The Death and Life of Great American Cities/Smrt a život amerických velkoměst, 1961 (ENG a CZ)
18. Arata Isozaki – Teorie navrhování se zřetelem k procesům, 1963 (CZ)
19. ~~Robert Venturi – Složitost a protiklad, 1966 (CZ)~~
20. Sverre Fehn – Tanec kolem mrtvých věcí, cca 1967 (CZ)
21. Coop Himmelblau není barva, 1968–1983 (CZ)
22. Norman Foster – Návrh pro život, 1969 (CZ)
23. Denise Scott Brown – Slova o architektuře, cca 1970 (CZ)
24. Friedensreich Hundertwasser – Tři texty o městě, architektuře a vegetaci, 1971, 1983, 1996 (CZ)
25. Archizoom Associati – No-Stop City – obytné parkoviště – univerzální klimatický systém. Utopie kvality – utopie kvantity, 1972 (CZ)
26. Josep Lluís Sert – Industrializace: příležitost pro urbanismus nových komunit, 1974 (CZ)
27. Peter Eisenman – Postfunkcionalismus, 1974 (CZ)
28. Bernard Tschumi – Otázky prostoru: Pyramida a Labyrint (neboli Architektonický paradox), 1975 (CZ)
29. Renzo Piano a Richard Rogers – Piano + Rogers, 1975 (CZ)
30. Renzo Piano a Richard Rogers – Centre Beaubourg, Paříž. Informace, zábava a kulturní centrum, 1975 (CZ)
31. Otakar Nový – Úvaha nad obnovou ideové úlohy architektury, 1976 (CZ)
32. Tadao Ando – Klín v okolnostech, 1977 (CZ)

33. Norman Foster – Sociální cíle, technické prostředky, 1977 (CZ)
34. Rem Koolhaas – Delirious New York: A Retroactive Manifesto of Manhattan/Třešticí New York: Retroaktivní manifest pro Manhattan, 1978 (ENG a CZ)
35. Léon Krier – Slepá skvrna, 1978 (CZ)
36. Tadao Ando – Zeď jako vykreslení místa, 1978 (CZ)
37. Rob Krier – Morfologické a typologické prvky pojmu městského prostoru, 1979 (CZ)
38. John Hejduk – Pločnost hloubky, 1980 (CZ)
39. Giancarlo De Carlo – Architektura participace, 1980 (CZ)
40. Jacques Herzog – Specifická tíha architektury, 1981 (CZ)
41. Steven Holl – Venkovské a městské typy domů v Severní Americe, 1982 (CZ)
42. Kenneth Frampton – Kritický regionalismus: moderní architektura a kulturní identita, 1983 (CZ)
43. Jørn Utzon – Význam architektů, 1984 (CZ)
44. Richard Rogers – Postřehy o architektuře, 1985 (CZ)
45. Richard Meier – O materiálnosti, 1988 (CZ)
46. Bálkrišna Dóší – Paměť, asociace a nadčasovost, 1988 (CZ)
47. Tadao Ando – Repräsentace a abstrakce, 1988 (CZ)
48. Peter Cook – Nový duch v architektuře, 1991 (CZ)
49. Robert Venturi – Vzpomínání na Louise Kahna, 1993 (CZ)
50. Bálkrišna Dóší – Zjevení, 1994 (CZ)
51. Daniel Libeskind – Dopis z Berlína, 1994 (CZ)
52. David Chipperfield – Ideologie modernismu, 1994 (CZ)
53. Charles Correa – Požehnání z nebe, 1996 (CZ)
54. Vittorio Gregotti – Masová homogennost, 1996 (CZ)
55. Robert A. M. Stern – Nové směry v moderní americké architektuře: postskript na prahu milénia, 1996 (CZ)
56. Peter Eisenman – Digitální kódovač: od indexu ke kodexu, cca 1999 (CZ)
57. Herman Hertzberger – Prostor, 2000 (CZ)
58. Richard Meier – K čemu jsou dobří kritici?, 2000 (CZ)
59. Hans Ibelings – Supermodernismus, 2002 (CZ)
60. Richard Meier – O bílé, 2002 (CZ)
- ~~61. Rem Koolhaas – Brakový prostor, 2004 (CZ)~~
62. Peter Eisenman – K porozumění formě v architektuře, 2004 (CZ)
63. John Pawson – Minimalismus, 2005 (CZ)
64. Josef Šmajš – Nájemní smlouva se Zemí, 2006 (CZ)
65. Jesse Reiser + Nanako Umemoto – Atlas nové tektoniky, 2006 (CZ)
66. Denise Scott Brown – K aktivní socioplastice, cca 2007 (CZ)
67. Denise Scott Brown – Cirkusový jezdec, cca 2007 (CZ)
- ~~68. Juhani Pallasmaa – Obývání prostoru a času, 2007 (CZ)~~
69. Fumihiko Maki – Jak se dělá architektura v Japonsku, 2008 (CZ)
70. Jean Nouvel – Architektura a virtuální svět, 2009 (CZ)
71. Rem Koolhaas – Památková péče nás předbíhá, 2009 (CZ)
72. Toyo Ito – Architektura pro simulované město, 2011 (CZ)
73. Hans Kollhoff – Co je stavění odpovídající své době?, 2011 (CZ)
74. Kengo Kuma – Complete works (výběr), 2012 (CZ)
- ~~75. Petr Zumthor – Atmospheres/Atmosféry, 2012 (ENG a CZ)~~
76. Hans Kollhoff – Dělat domy, ne spektakl, 2014 (CZ)
77. Jacques Herzog – Materiál a předvádění (rozhovor), 2016 (CZ)
- ~~78. Petr Kratochvíl – Firmitas, utilitas, venustas a udržitelnost, 2020 (CZ)~~